

telefoon 088 308 30 30
datum 12 december 2018
onze ref Dir/SdG/
betreft Brief bij Kadernota 2020 (**CONCEPT**)
bijlage(n) Concept kadernota 2020
e-mail sdegouw@rdoghm.nl

Aan de colleges van B&W van de gemeenten
in de regio Hollands Midden.

Geacht college,

Bijgaand treft u de Kadernota 2020 aan van de RDOG Hollands Midden, met het verzoek uw eventuele zienswijze op deze kadernota vóór 27 maart 2019 aan de secretaris van het bestuur te doen toekomen.

In deze Kadernota schetst het Algemeen Bestuur van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden de inhoudelijke en financiële kaders voor de werkzaamheden van de RDOG Hollands Midden in 2020 voor de 18 gemeenten in de regio.

Het Algemeen Bestuur wil met een efficiënte, effectieve organisatie realiseren die maximaal bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven voor gemeenten op het terrein van Publieke Gezondheid en rust en duidelijkheid scheppen rondom de financiën.

Daarin zijn drie hoofdlijnen te onderscheiden:

1. Het duidelijk onderscheiden van de rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer;
2. Het vastleggen van een helder takenpakket voor de organisatie voor meerdere jaren;
3. Het hanteren van een solide financieringssysteem.

Deze brief geeft daarbij een toelichting.

Achtergrond

De RDOG HM is een organisatie met een zeer breed takenpakket op het terrein van Publieke Gezondheid. Het Overdrachtsdocument van het vorige bestuur ([link](#)) geeft een helder overzicht van de organisatie en de ontwikkelingen rondom de RDOG HM in de afgelopen jaren.

De breedte van het takenpakket, gecombineerd met (1) diverse autonome ontwikkelingen, (2) de noodzaak om bezuinigingen door te voeren en (3) achterblijvende financiering als gevolg van de gehanteerde indexeringssystematiek, hebben de afgelopen periode tot terugkerende discussies over de financiën van de RDOG HM geleid. In 2018 heeft een werkgroep van gemeenten daarom de financiële ontwikkelingen in de afgelopen jaren systematisch op een rij gezet ([link](#)). De conclusie was onder andere dat er geen sprake (meer) is van een organisatie met veel ruimte om tegenvallers op te vangen binnen het door de gemeenten toegekende budget.

Graag verwijs ik u naar het Overdrachtsdocument van het bestuur en de rapportage van de werkgroep van gemeenten voor verdere achtergrondinformatie over de RDOG HM en de financiële afspraken.

Het onderscheid tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

In het traject RDOG2020, weergegeven in de nota Gezond Geregeld ([link](#)), is de inrichting voorzien van het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid Hollands Midden (PPG), dat als opdrachtgever een heldere opdracht en financiële kaders voor de organisatie formuleert. Bij dit onderscheid hoort ook de indeling in schillen: schil 1 bevat de taken, die de wetgever exclusief aan de GGD opdraagt, schil 2 omvat taken die gemeenten ook aan een andere organisatie kunnen opdragen, maar waarvoor gemeenten er voor kiezen om die (collectief) aan de RDOG Hollands Midden op te dragen. Het PPG is opdrachtgever voor de taken in schil 2, die circa 75% van de gemeentelijke bijdrage voor collectief afgenomen taken omvat.

In de afgelopen periode is deze werkwijze verder geëffectueerd. De gezamenlijke portefeuillehouders Publieke Gezondheid hebben, voordat deze kadernota is uitgewerkt, al enkele keuzes gemaakt voor 2020 en op onderdelen de opdracht voor de RDOG Hollands Midden

aangescherpt. De kadernota schetst in hoofdstuk 3 op welke wijze dit consequenties heeft voor de taakuitvoering door de RDOG Hollands Midden per 2020.

Voor het overgrote deel van het takenpakket van de RDOG Hollands Midden is de opdracht van het PPG om in 2020 door te gaan met de werkzaamheden op basis van eerdere opdrachten. Dit geldt met name voor de grootste taken van de RDOG Hollands Midden: De jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar en de bestaande taken op het gebied van maatschappelijke zorg.

Een helder takenpakket voor de organisatie

De kadernota zet de ontwikkelingen rondom het takenpakket voor 2020 op een rij in hoofdstuk 4. Belangrijkste aandachtspunten met directe consequenties voor verschillende taken in 2020 zijn de wijziging van de rol van de centrumgemeenten op het terrein van maatschappelijke zorg per 2021 en de uitvoering van de taak Veilig Thuis.

Voor de taak Veilig Thuis geldt dat er nog verschillende onzekerheden zijn voor de begroting 2020. De inzet van de organisatie is gericht op het creëren van een robuuste en stabiele Veilig Thuis organisatie. Deze uitdaging is fors in het licht van de zeer snelle groei in het aantal meldingen, de veranderingen in de wettelijke opdracht en de schaarste aan personeel. Het gesprek met gemeenten gaat daarbij over de taakverdeling en samenwerking met de lokale sociale teams en de financiële consequenties die gepaard gaan met alle veranderingen.

Voor de taakwijzigingen vanaf 2019 is door het Rijk een extra bedrag aan de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DU VO) toegevoegd. Met de portefeuillehouders Publieke Gezondheid is daarom afgesproken dat de meerkosten ten gevolge van de nieuwe taken in 2019 bekostigd kunnen worden via een aanvullende subsidie van de centrumgemeenten. Ook is er besloten dat er door een onafhankelijk onderzoeksbureau een onderzoek wordt uitgevoerd naar optimalisatie van de keten. De kostenraming voor de taak Veilig Thuis per 2020 zal in de programmabegroting 2020 nog worden aangepast aan de uitkomsten van dit onderzoek.

Naast deze aandachtspunten geldt dat de opgave voor de organisatie om de taakuitvoering te vernieuwen, te beschikken over een acceptabele ICT voorziening en te blijven voldoen aan de eisen voor informatiebeveiliging, forse financiële investeringen vergen in de komende jaren. Dit heeft consequenties voor diverse taken.

De noodzakelijke vernieuwingen op het gebied van informatiemanagement en ICT zijn vertaald naar een begroting van €1,8m aan extra uitgaven vanaf 2019. Het realiseren van deze middelen binnen de vastgestelde begroting is nog niet gelukt. Ombuigingen van ongeveer €900k lijken haalbaar, maar duidelijk is dat allerlei noodzakelijke veranderingen niet opgevangen kunnen worden in de bestaande begroting. Besluit van het AB is om een deel van de activiteiten al in gang te zetten omdat uitstel niet mogelijk is gezien de snelheid van de ontwikkelingen in de maatschappij en de werkzaamheden die verricht moeten worden om de basis op orde te houden of te brengen. De focus ligt hierbij op eHealth en Business intelligence. Dit leidt tot uitgaven ter grootte van (jaarlijks) €300k in 2019 en 2020 waarvoor de dekking ligt in onttrekkingen aan de algemene reserve.

Een solide financieringsmethodiek

Het vorige bestuur RDOG HM heeft uitgangspunten vastgesteld voor de financieringsstructuur uitgaande van de afgesproken governance-principes en een goed omschreven takenpakket (AB-17-25; AB-18-22; Overdrachtsdocument). Deze uitgangspunten zijn als volgt.

1. Aard en omvang van de taken in schil 1 worden bepaald door het Algemeen Bestuur, na het vernemen van de zienswijze van gemeenten in het kader van de begrotingscyclus.
2. Aard en omvang van de taken in schil 2 worden bepaald door het PPG.
3. De overhead van de RDOG Hollands Midden is de afgelopen jaren al teruggebracht tot een minimaal niveau.
4. De gevolgen van autonome ontwikkelingen vanuit het perspectief van de organisatie worden in de begroting en de begrotingswijzigingen verwerkt.
5. De begroting voor 2019 en de meerjarenbegroting wordt op basis van deze uitgangspunten opgesteld.
6. Indien gemeenten een taakstellende reductie van de exploitatie doorgevoerd willen zien, kan het Algemeen Bestuur besluiten tot mitigering van bepaalde taken in schil 1 en kan het PPG aangeven welke taken in schil 2 niet of in mindere mate dienen te worden uitgevoerd.

In de afgelopen periode zijn deze uitgangspunten vertaald naar een voorgestelde indexatiesystematiek. Deze kadernota laat zien dat een indexatie van de gemeentebijdrage met 4,06 % nodig is om aan te sluiten bij de meest actuele raming van de kostenontwikkeling. Over deze systematiek wordt nog overlegd met de financiële experts van de gemeenten in de regio en de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen. Dit gesprek was op 12 december 2018 nog niet afgerond.

Financiële consequenties van deze uitgangspunten

De kadernota 2020 schetst het inhoudelijk takenpakket van de RDOG Hollands Midden en de daarbij horende financiële kaders. Financiële mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting 2019 betreffen:

1. Toename aantal inwoners en kinderen.
2. De actualisering van de kostenraming voor Veilig Thuis. Op basis van de resultaten van het onafhankelijk onderzoek wordt het definitief benodigde bedrag vastgesteld, waarmee de kostenraming in de programmabegroting 2020 zal worden aangepast.
3. De actualisering van de kostenraming voor het Rijksvaccinatieprogramma. Gemeenten ontvangen hiervoor een vergoeding van het Rijk via het gemeentefonds.
4. Indexering op grond van systematiek die voldoet aan de hierboven geschetste uitgangspunten

Een overzicht van deze financiële consequenties is weergegeven in onderstaande tabel.

(€1.000)		Bedrag
Gemeentebijdrage BPI/BPK 2019		39.704
Toename aantal inwoners en kinderen		410
– Taakuitbreiding 2019 Veilig Thuis (in 2019 via subsidie Centrumgemeenten)	1.200	
– Taakuitbreiding 2020 Veilig Thuis	118	
Veilig Thuis		1.318
Rijksvaccinatieprogramma		495
Indexering		1.702
Gemeentebijdrage BPI/BPK 2020		43.629

Tenslotte

De plannen zoals geschetst in deze kadernota hebben als resultaat dat de RDOG Hollands Midden haar preventieve taken op een niveau kan blijven uitvoeren, wat eraan bijdraagt dat de kosten in het sociaal domein voor gemeenten hanteerbaar zijn.

Het Algemeen Bestuur realiseert zich terdege dat de kostentoeename voor Veilig Thuis, door de wettelijke taakuitbreidingen en verdergaande stijging van het aantal meldingen, de druk op de financiën van gemeenten in het sociaal domein vergroot. Gezien de aard van de problematiek en de beperkte speelruimte die de professionals hebben bij het uitvoeren van hun werkzaamheden is er op dit moment geen andere realistische kostenraming.

Bestuur en organisatie blijven zich er uiteraard voor inzetten dat de kosten van de organisatie ook in de toekomst binnen de daarvoor geldende kaders blijven en dat mogelijkheden tot verdere efficiency winst in het kader van procesgericht lean organiseren en met gebruikmaking van technologische innovaties maximaal zullen worden benut.

De directie van de RDOG Hollands Midden is uiteraard beschikbaar voor het geven van een nadere toelichting in uw Raad of commissie.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de RDOG Hollands Midden,

M. Damen
Voorzitter

J.M.M. de Gouw
Secretaris

cc. per e-mail:

- Leden Algemeen Bestuur RDOG Hollands Midden
- Ambtenaren Volksgezondheid en Financiën van de deelnemende gemeenten